

Posudek na disertační práci Mgr. Petry Karlové „K otázce vztahu Japonska a Indočíny na počátku 20. století, Praha 2006, 207 stran

Magistra Karlová si, jak napovídá již název, zvolila jako téma své doktorské disertace analýzu vztahu mezi Japonskem a Čínou na počátku 20. století. Vezmeme-li v potaz složitost mezinárodněpolitických poměrů na Dálném východě v tomto období a rostoucí význam této oblasti v politice velmocí, je nabíledni, že je toto téma pod vedením erudovaného školitele, jakým bezesporu je profesor Skřivan, pro doktorskou disertaci vhodné.

Práce magistry Karlové je rozdělena do logicky pojatých celků způsobem, proti němuž nelze mít žádných námitek. První kapitola, která předchází vlastnímu tématu práce, je přehledným shrnutím historického vývoje Dálného východu v 19. století; třebaže se v tomto případě nejedná o prezentaci výsledků základního výzkumu, prokázala magistra Karlová, že se bezpečně orientuje v často nejednoduché problematice vztahů ve výše zmíněném regionu, vzhledem k nadcházejícím kapitolám má navíc tento „úvod“ velký význam, neboť klade vlastní téma disertace do žádoucích širších (z věcného i časového hlediska) souvislostí.

Druhá kapitola je již podstatně konkrétnější; jedná se o analýzu dálnévýchodního vývoje ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století. Pozornost autorky je zaměřena na vztahy mezi Japonskem a Čínou a vstup Japonska mezi velmoci po vítězství ve válkách s Čínou (1894-1895) a s Ruskem (1904-1905), na průběh čínských reforem, boxerské povstání a následné oslabení Číny (včetně teorie žlutého nebezpečí a panasisjské myšlenky). Autorka správně neponechává stranou ani analýzu britsko-japonské aliance, jež měla nejen pro edwardiánskou Británii (konec politiky „skvělé izolace“), i pro další vývoj v oblasti Dálného východu a mezinárodní vztahy obecně značný význam.

Třetí kapitola je vydařenou analýzou fungování francouzské koloniální správy ve Vietnamu a vlasteneckého hnutí do roku 1904, včetně analýzy vlivu čínských obrozenců na toto hnutí. Společně se čtvrtou a pátou kapitolou (analýza vztahu Japonska a Indočíny na počátku 20. století respektive významu hnutí Dong Du a vývoje myšlení Phan Bôì Châua) se jedná o jádro disertační práce a zároveň – ve svých závěrech – její, aniž bych chtěl jakkoli znehodnocovat předchozí kapitoly, nejcennější, nejpřínosnější část (osobně oceňuji především pasáže interpretující proměny vlastenectví, vliv sociálního darwinismu, panasiatismu a jeho nový výklad).

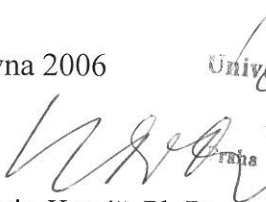
V souvislosti se vším, co bylo řečeno, si zvláštní zmínku si zaslouží mimořádné jazykové vybavení magistry Karlové, jež jí umožnilo prostudovat a soustředěně analyzovat úctyhodné množství dosud nevydaných (práci v archivech ministerstva zahraničí Japonska ve Vietnamské státní knihovně a v dalších institucích) i vydaných pramenů a velký počet titulů odborné literatury (angličtina, francouzština, japonština a vietnamština). Formální stránka práce je rovněž na vysoké úrovni. Kromě toho bych rád zdůraznil význam funkčních příloh doktorské disertace magistry Karlové.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je zřejmé, že disertační práci magistry Petry Karlové shledávám velmi kvalitní a jako takovou ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 8. června 2006

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Ředitel ústavu světových dějin, UK FF Praha

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta (2)
Ústav světových dějin
Praha 1, nám. J. Palacha 2, 116 38